

ИЗВЕШТАЈ ОД СЛЕДЕЊЕТО НА МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ

6 ФЕВРУАРИ – 4 МАРТ 2016

ДЕТАЛНА АНАЛИЗА
од следењето на медиумските содржини преку Механизмот
за набљудување и реакција при Институтот за комуникациски студии
(период: 6 февруари – 4 март 2016)

2. Македонска телевизија – Втор сервис

Прва недела (6 – 12 февруари 2016)

Вториот канал на Македонската телевизија емитуваше 57 прилози во врска со политички актери, процеси и состојби во неделата од 6 до 12 февруари. Има 10 фаворизирачки прилози за активностите на ДУИ, 9 прилози за одржувањето на предвремените парламентарни избори, 6 прилози за преговорите за медиумите, 4 прилози за Специјалното јавно обвинителство и тн.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата оскудно известуваше за главниот настан на неделата, поднесените кривични пријави од Специјалното јавно обвинителство (12 февруари: „СЈО подготвено за првиот случај “Титаник“. Се бара апсење на 8 лица“). Се пренесуваат и реакциите на политичките партии, и другите информации, како таа дека ќе се отвори предистражна постапка и за „Маѓар телеком“.

Со следењето на активностите на ДУИ, вестите на телевизијата личат на неделна хроника на партијата. Во прилог емитуван на 7 февруари се вели „ДУИ дава отчет во Тетово, 200 милиони евра инвестиции во Полог“, потоа на 9 февруари „ДУИ пред дебарските граѓани: ги реализиравме ветувањата, продолжуваме со работа“, на 10 февруари истото, „ДУИ во Кичево. Бесими: ги реализиравме ветувањата“, каде што новинарот во прилогот додава „Функционерите на централната власт ги презентираат реализираните проекти, кои не се малку“. Се емитуваат и ветувања на партијата (10 февруари: „Лирум Шабани: во 2016 година над 256 милиони евра за еднаков рурален развој), а фаворизирањето се врши и со прилози за исполнување на обврските на локалната самоуправа (8 февруари: „Училиште во Чаир се поврзува со централното греење“). Сето тоа се надополнува и со серија изјави од лидерот Али Ахмети (10 февруари: „Да се почитува договорот меѓу партиите“; 7 февруари: „24 април е датум што се договараше три дена во присуство на Хан“; 6 февруари: „Да има закон по европски стандард за медиумите“). Овој пат има и позитивен прилог за ДПА, за асфалтирање на пат во општина Студеничани.

Користење на изворите: Има 19 прилози со еден извор и 15 прилози со два и повеќе извори, но со единствена позиција, а преостанатите се со повеќе и спротивставени избори.

Директни обраќања: Емитувани се 5 директни обраќања од лидерот на ДУИ Али Ахмети, и едно од првиот човек на СДСМ Зоран Заев. Лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски се споменува во врска со неговото интервју за грчкиот весник “То вима“.

Аудиовизуелна презентација: Забележана е манипулативна аудиовизуелна презентација во генералната најава од 6 февруари, додека се зборува за Зоран Заев и за СДСМ, стои снимка од Али Ахмети.

Втора недела (13 – 19 јануари 2016)

Во вестите на МТВ2 во овој период објавени се вкупно 55 прилози за политички актери и актуелни случувања. На тема избори објавени се 13 прилози, за работата на Специјалното јавно обвинителство 11 прилози, за активностите на Владата со посебен акцент на функционерите од ДУО 10 прилози, за преговорите за медиумите 4 и за активностите на ВМРО ДПМНЕ 2 прилога. Позитивен тон во известувањето е забележан во прилозите за проектите на Владата, посебно оние каде што во фокусот се функционерите од ДУИ.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата известувачки ги проследува главните настани поврзани со политичката криза. „Апелација: Јанакиевски и Темелко да се бранат од слобода“ е генералната најава од 13 февруари, во врска со случајот Титаник на СЈО. Во останатите прилози на оваа тема МТВ2 известува дека „Специјалката е незадоволна од одлуката на судот“, а се пренесува и изјава од Груевски кој „ги охрабрува правосудните органи да не стануваат жртви на притисоци“(13 февруари). Се пренесуваат и ставовите на ЛДП (13 февруари) и на БЕСА (16 февруари) кои бараат да се формира специјален суд за предметите на СЈО, за што во дебатната емисија од 17 февруари се констатира дека „за формирање на специјално судство треба да се промени уставот“(17).

Големо внимание се посветува на датумот на изборите . Во прилогот од 16 февруари се пренесува ставот на еврокомесарот Хан дека „Изборите на 24 април зависат од извештајот на ОБСЕ/ОДИХР и ДИК“. Коректно се соочуваат и ставовите на ВМРО ДПМНЕ и СДСМ (16 февруари) при што се констатира дека дека „ВМРО инсистира за избори на 24 април, СДСМ прво бара спроведување на реформите“. Во прилогот од 18 февруари се пренесува изјавата на Груевски дека „СДСМ и Заев се плашат од избори бидејќи нивниот главен страв е одговорот на граѓаните“ . Во прилог од 19 февруари, оваа телевизија бара одговор на дилемата „Дали ќе има избори на 24 април?“, со завршна констатација дека „Брисел и Вашингтон ја оценуваат подготвеноста“ . Неколку прилози оваа телевизија посвети и на поставувањето на споменикот на УЧК во Чаир. Притоа се пренесува изјавата на лидерот на ДУИ Ахмети „Денес го сакам Скопје, сакајте го и вие повеќе, затоа што е со Скендербег, таму кај што е најстариот центар на Скопје, Дардан“, од 16 февруари). Со пофален тон се известува за работата на функционерите на ДУИ, при што во прилогот од 19 февруари се вели дека „ова деценија и го врати достоинството на Скопје“, дека „силно Скопје помага на сите Албанци“ (16 февруари) и дека „основно за Македонија е почитување на Охридскиот договор“ (16 февруари). Позитивен тон во новинарското известување се забележува и во прилозите за владините проекти (2): „Државата дава 10 илјади евра за отварање на приватни градинки“ (15 февруари) и „Клиниката за очи со нова служба. Почна новата метода „Крослинкинг“ (19 февруари).

Користење на изворите: Во анализираниот период, во 19 прилози известувањето е на основа на еден извор, додека во 6 прилози има два и повеќе извори, но со единствена позиција.

Директни обраќања: Од вкупно објавени 9 обраќања на лидери на политички партии, емитувани се по 4 изјави на Груевски и Ахмети, додека лидерот на СДСМ Заев е застапен во информативниот дел со само една изјава.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.

Примери на фаворизирање или демонизирање во аудиовизуелните содржини:

- (14 февруари) „Огласот на Министерството за одбрана, 31 места предвидени за Албанците“
- (16 февруари) „Прва инвестиција од Босна во Македонија, почнува со работа „Дој Маркетинг Груп“
- (17 февруари) „Арифите пречека претставници од Советот на Европа“
- (19 февруари) „Адеми даваше отчет 2 милијарди евра инвестиции за околу 900 проекти“
- (19 февруари) „Сарај, Владата инвестира за канализација“

Трета недела (20 – 26 февруари 2016)

Вториот канал на Македонската телевизија во известувачкиот период емитуваше 48 прилози во врска со политичките субјекти, процеси и случувања. Доминантна тема се предвремените парламентарни избори (19 прилози), иницијативата пред Уставниот суд за помилување на осудените за изборни измами (5 прилози), преговорите за медиумите (4 прилози), подигнувањето крст во општината Бутел (3 прилози), како и фаворизирачките прилози за партијата ДУИ (7 прилози).

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата неутрално известува за настаните околу поместувањето на датумот за предвремените парламентарни избори (21 февруари: „Се чека оценката на меѓународните претставници“), пренесувајќи ги ставовите и на власта (21 февруари: „ВМРО-ДПМНЕ бара отворена седница на ДИК“), и на опозицијата (22 февруари: „Заев: фер избори на 24 април не може да има“), на партиите на Албанците (23 февруари: „Дали ќе се распушти Собранието? ДУИ најавува иницијатива за повлекување на одлуката“) итн.

Во врска со иницијативата пред Уставниот суд се известува неутрално, со умерен критички тон (24 февруари: „Уставниот суд одлучи, манипулаторите на изборите во рацете на претседателот“) и се пренесуваат изјавите на опозицијата (26 февруари: „Шилегов: ВМРО-ДПМНЕ има фамилијарна врска во Уставниот“).

За крстот во Бутел се пренесуваат реакциите според кои тој е антиалбанска и антиисламска провокација (26 февруари: „ДУИ против нелегитимната одлука за крстот во Бутел“).

Емитувани се повеќе позитивни и фаворизирачки прилози за партијата ДУИ, во повеќе денови од известувачкиот период (20 февруари: „Чаир промовира возило за чистење; 21 февруари: „Отчет на ДУИ во Гостивар. Бесими: две милијарди евра инвестиции во 365 проекти“; 23 февруари: „Адеми во Словенија“; 23 февруари: „Чаир инвестира во водовод во Серава“ итн.

Користење на изворите: Емитувани се 17 прилози со еден извор, и 16 прилози со два и повеќе извори, но со единствена позиција на изворите, и 8 прилози во кои изворите имаат различни или спротивставени ставови.

Директни обраќања: По две директни обраќања се емитувани од лидерите на ДУИ и на СДСМ, Али Ахмети и Зоран Заев, а по едно од претседателите на ВМРО-ДПМНЕ и ДПА, Никола Груевски и Мендух Тачи.

Аудиовизуелна презентација: Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација, со исклучок на фаворизирачките прилози за ДУИ, каде што исполнувањето на обврските на општините раководени од нејзините кадри се претставуваат како заслуги и достигнувања на нејзините функционери.

Четврта недела (27 февруари – 4 март 2016)

Во овој период, во вестите на албански јазик на МТВ 2 има 53 анализирани прилози за политички субјекти и случувања. За тензиите во Бутел има 12 прилози, за политичката криза и изборите има 10 прилози, за СЈО има 7 прилози, додека во 11 прилози се известува за теми кои ја тангираат албанската етничка заедница. Во најголем број од темите новинарите с еобидуваат за известуваат избалансирано. Во 7 прилози има нагласен фаворизирачки наратив и тоа 5 од прилозите се однесуваат на активности на владејачката ДУИ и нејзините функционери, додека два се промотивни прилози за владините активности.

Коментари и оценки во вестите: Телевизијата во најголем дел известува за тензиите околу потапувањето темели за крстот во Бутел: “Камен темелник за изградба на гигантскиот крст во Бутел“, “Албанците протестираат. Мецити: Местото на крстот е во црква“ (27 февруари), “Тодор Петров, физички нападнат од непознати лица“, “ВМРО: СДСМ не ги уапси напаѓачите на Петров“ (28 февруари). Наративот во оваа чувствителна тема е сведен само на пренесување на дневно актуелните настани и регистрирање на изјавите на сите инволвирани субјекти, без коментаторски елементи на новинарот: „Спасовски: Немаше етнички инцидент туку кафанска тепачка“, „Груевски:

„Тоа што вчера го видовме, тоа е насилство, насилството е кривично дело, полицијата и судството треба да си ја завршат работата“, „ДУИ: Крстот во Бутел ги нарушува меѓуетничките и меѓуверските односи“(1 март), „Тачи: Тензиите се игра на ВМРО и ДУИ“(3 март).

Во однос на известувањето за политичката криза, се следи посетата на високопт претставник на американскиот Стејт Депармент Брајан Хојт Ји (3 март) и се цитираат изјави на меѓународни претставници: “Вајгл: Кредибилните избори се услов и за препораката од ЕУ“(29 февруари). Во Дневникот на МТВ 2 се известуваше и за протестото против Уставниот суд (“Граѓаните со тоалетна хартија против судството“ , од 29 февруари), за реформите во медиумите („Селмани: Прашањето на медиумите не е прашање на желба, туку обврска од 27 февруари), како и за работата на СЈО. Кај оваа тема, освен што се известува за сведочењето на Ахмети за случајот “Космос“, има и прилог со обвинувања од ВМРО ДПМНЕ за „сорботка на Јанева со Заев“(2 март).

Позитивниот известувачки став се забележува во прилозите каде субјект се функционери на ДУИ (“Чаир ја почна неделата на наставниците“ од 2 март, “Денот на општина Тетово. Се одбележува со различни активности“ (3 март) и “ФЗОМ со три нови електронски служби“(29 февруари). Како фаворизирачки се оценети и прилозите во кои се промовираат владини проекти: „Градежништвото е столб на економијата“ (1 март).

Користење на изворите: Во 19 прилози има само еден извор, додека во 20 прилози се цитираат два и повеќе извори, но со единствено гледиште.

Директни обраќања: Вкупно се објавени 10 обраќања на лидери на политички партии. Три се на Заев, по две Ахмети и Тачи и едно директно обраќање од Груевски, Острени и Величковски.

Аудиовизуелна презентација. Не е забележана манипулативна аудиовизуелна презентација.